

הלכות תפלה וברכת כהנים פרק ו

פרק ו

פרטים נוספים בתפלה

לעבור אחורי בית הכנסת

א.

אסור לו לאדם לעבור אחורי בית הכנסת בשעה שהציבור מתפללין,

אלא אם כן היה נושא משוי,

או אם היה לבית הכנסת שני פתחים בשתי רוחות, שהרואה אומר,

שמא ילך וייכנס בפתח האחר,

וכן אם היה בעיר שני בתי כנסיות, יאמר הרואה, שמא ילך לבית

הכנסת הרגיל בו.

ואם היה לו תפילין בראשו, מותר לעבור ואף על פי שאין שם אחד מכל

אלו, שהתפילין מוכיחין עליו שהוא רודף מצוות ואינו ממבטלי התפילה:

אריכות בתפלה

ב.

המתפלל עם הציבור - לא יאריך בתפילתו יתר מדאי,

אבל בינו לבין עצמו - הרשות בידו. אם בא לומר אחר תפילתו ואפילו כסדר

וידוי יום הכיפורים, אומר.

וכן אם רצה להוסיף בכל ברכה וברכה מן האמצעיות מעין הברכה - מוסיף:

כיצד,

היה לו חולה - מבקש עליו רחמים בברכת חולים כפי צחות לשונו,

היה צריך לפרנסה - מוסיף תחינה ובקשה בברכת השנים,

ועל דרך זו בכל אחת מהן.

ואם רצה לשאול כל צרכיו בשומע תפילה - שואל.

אבל לא ישאל לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרונות:

פעולות קודם התפלה

לפני שחרית

ד.

אסור לו לאדם שיטעום כלום, או שיעשה מלאכה, מאחר שעלה עמוד השחר עד שיתפלל תפילת שחרית.

וכן, לא ישכים לפתח חבירו לשאול בשלומו קודם שיתפלל תפילת שחרית. ולא יצא לדרך קודם שיתפלל.

אבל טועם הוא ועושה מלאכה קודם מוסף וקודם מנחה, אבל אינו סועד סמוך למנחה:

לפני מנחה

ה.

כיון שהגיע זמן מנחה גדולה,

לא ייכנס למרחץ, אפילו להזיע, עד שיתפלל, שמא יתעלף ויבטל מן התפילה,

ולא לאכול, אפילו אכילת עראי, שמא יימשך באכילה,
ולא לדון, אפילו בגמר דין, שמא ייסתר הדין ויימשך ויבטל מן התפילה,
וכן לא ישב לפני הספר, אפילו תספורת הדיוט, עד שיתפלל, שמא יישבר
הזוג,
ולא ייכנס לבורסקי סמוך למנחה עד שיתפלל, שמא יראה הפסד במלאכתו
ויתעסק בה ויתעכב מן התפילה.
ואם התחיל באחת מאלו - לא יפסיק, אלא גומר ואחר כך מתפלל מנחה:

1.

מאמתי התחלת התספורת? משיניח מעפורת הספרין על ברכיו.
ומאמתי התחלת המרחץ? משיפשוט בגד הסמוך לבשרו.
ומאמתי התחלת הבורסקי? משיקשור בין כתפיו כמו שהאומנין קושרין.
ומאמתי התחלת אכילה?
לבני ארץ ישראל - משיטול ידיו,
ולבני בבל - משיתיר חגורו.
ומאמתי התחלת הדין? משיתעטפו הדיינין וישבו,
ואם היו יושבין - משיתחילו בעלי דינין:

לפני ערבית

2.

אף על פי שתפילת הערב רשות, לא יבוא אדם ממלאכתו ויאמר, אוכל מעט
ואישן קימעה, ואחר כך אתפלל, שמא תאנוס אותו שינה, ונמצא ישן כל
הלילה, אלא מתפלל ערבית, ואחר כך אוכל ושותה או יישן.

ומותר להסתפר ולהיכנס למרחץ סמוך לשחרית, מפני שלא גזרו אלא סמוך למנחה, שהוא דבר המצוי, שרוב העם נכנסין ביום, אבל בשחר דבר שאינו מצוי, ולא גזרו בו:

העוסק בתורה

ת.

מי שהיה עוסק בתלמוד תורה, והגיע זמן תפילה - פוסק ומתפלל. ואם היתה תורתו אומנותו ואינו עושה מלאכה כלל, והיה עוסק בתורה בשעת תפילה - אינו פוסק, שמצות תלמוד תורה גדולה ממצות תפילה. וכל העוסק בצרכי רבים - כעוסק בדברי תורה:

הפסק מפני הסכנה

ט.

אין המתפלל מפסיק תפילתו אלא מפני סכנת נפשות בלבד. אפילו מלך ישראל שואל בשלומו - לא ישיבנו, אבל פוסק הוא למלך גוי, שמא יהרגנו. היה עומד בתפילה, וראה מלך גוי או אנס בא כנגדו - יקצר, ואם אינו יכול - יפסיק. וכן, אם ראה נחשים ועקרבים באין כנגדו, אם הגיעו אליו, והיה דרכן באותו המקום שהן ממיתין - פוסק ובורח, ואם לא היה דרכן להמית - אינו פוסק:

החייבים והפטורים בתפלה

י.

נשים ועבדים וקטנים חייבין בתפילה.

וכל איש שפטור מקריית שמע - פטור מן התפילה.

וכל המלוין את המת, אף על פי שאין למיטה צורך בהן - פטורין מן
התפילה: